

ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อการพัฒนาคน

“ยุคประเทศไทย 4.0”

นางสาวจุลลดา มีจุล

รองผู้อำนวยการวิชาการ และรักษาการผู้อำนวยการ

สำนักบริหารคุณวุฒิวิชาชีพ 4 สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

การพัฒนากำลังคนของประเทศ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อย่างก้าวกระโดดเป็นกุญแจสำคัญของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการทำงาน

- การปฏิวัติดิจิทัล (Digital revolution) ทำให้เกิดยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่งทุกอย่าง (Internet of things)
- การเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) จะเป็นยุคที่มีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตทั้งหมด

เงื่อนไขเศรษฐกิจภูมิภาคและโลก และผลกระทบต่อประเทศไทย ในระยะ 5 ปีข้างหน้า

- เศรษฐกิจโลกยังมีแนวโน้มขยายตัวช้า
- รูปแบบการค้ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่การค้าเสรีมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้น
- บทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคอาเซียนจะมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

- การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลก
- แรงงานทักษะสูงและมีความสามารถเฉพาะทางจะขาดแคลนมาก ในขณะที่แรงงานทักษะต่ำจะตกงาน
- ความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมกันขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะการปฏิวัติอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรม 4.0
- การเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลกที่รวดเร็วขึ้นในยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติมีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ความร่วมมือทางด้านนี้มีความเข้มข้นมากขึ้น

- ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้น
- วาระการพัฒนาของโลกหลัง ค.ศ. 2015 เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า

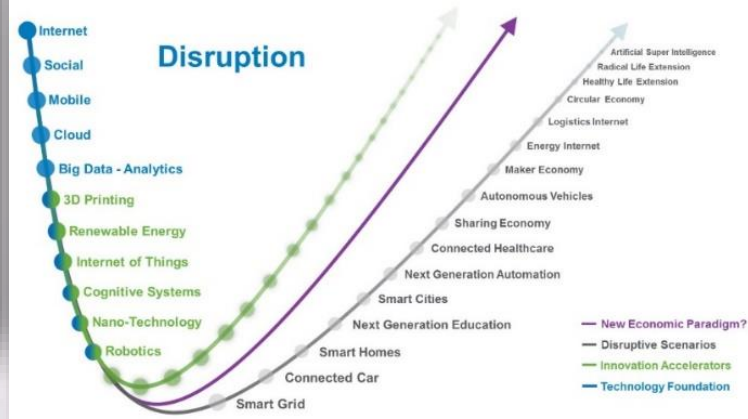
ความมั่นคงภายในและระหว่างประเทศ มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างกว้างขวาง

- ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์และการสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ
 - สถานการณ์ความมั่นคงกับประเทศรอบบ้าน
 - การเติบโตของลัทธิก่อการร้ายและวิกฤติอพยพย้ายถิ่นของผู้ลี้ภัยในยุโรปที่กำลังแผ่ขยาย
 - การบริหารจัดการอาชญากรรมไซเบอร์และสิทธิเสรีภาพ

ปัจจัยการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

ปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายใน

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" นี้ **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี** ซึ่งผลระยะยาวแห่งชาติ ในการที่จะพัฒนา **มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

A circular diagram showing the 20-year National Strategy. It is divided into three main pillars: 1. มั่งคั่ง (Prosperity) - 2. มั่นคง (Stability) - 3. ยั่งยืน (Sustainability). Each pillar has specific goals and indicators listed around it.

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม New Growth Engine

โมเดลประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย **การพัฒนาเครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจยุคใหม่ 3 กลไกสำคัญ**

- 1 Productive Growth Engine**: กลไกขับเคลื่อนด้านการสร้างและยกระดับคุณภาพ มุ่งเน้นศักยภาพ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ส่งเสริมการลงทุน การวิจัยและพัฒนา
- 2 Inclusive Growth Engine**: กลไกขับเคลื่อนด้านคนใหม่ มุ่งเน้นยกระดับทักษะ และขีดความสามารถของแรงงานไทย
- 3 Green Growth Engine**: กลไกการขับเคลื่อนด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เน้นความสะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กรม.เห็นชอบ **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579**

โดยมี 6 ยุทธศาสตร์หลัก

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนพัฒนา ฉบับที่ 12

ประเทศไทย 4.0

แผนการศึกษาแห่งชาติ

สภาพแวดล้อม (โอกาสและความเสี่ยง) ที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญใน 5 ปีข้างหน้า

ฐานการผลิตและบริการมีความ
เข้มแข็งและสามารถต่อยอดต่อไป

ความร่วมมือและโอกาสใน
ASEAN และ RCEP

- ขยายตลาด
- ปัจจัยการผลิตและแรงงาน
- ศูนย์กลางด้านการผลิต
บริการ และโลจิสติกส์

โอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ
อย่างต่อเนื่อง

- ชั้นกลางของโลกขยายตัว
- ความร่วมมือของไทยในกรอบ
ต่างๆ ทั้งพหุภาคี และทวิภาคี
มีความเข้มข้นมากขึ้น

เป็นสังคมผู้สูงอายุเต็มตัว
ณ สิ้นแผน 12

เศรษฐกิจโลก
เติบโตช้าและผันผวน

เศรษฐกิจโลกเติบโตช้า
ทุกประเทศต้องแข่งขันสูง

ความสามารถในการแข่งขันของ
ประเทศเพื่อนบ้านและคู่ค้าเพิ่มขึ้น

Thailand 4.0

“**Thailand 4.0** เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อมๆกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกรุ่นหนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของโลกยุค **The Fourth Industrial Revolution** อย่าง Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกพระราชรัฐ”

การเชื่อมโยงตำแหน่งงาน

“Translate Industry needs into
the language of Education”

Benefits of Standard Development

INDUSTRY

- Increase understanding of skills
- Identify potential employees
- Benchmarking
- Improve status and standard of work.

GOVERNMENT

- Productive workforce
- Economic development
- Labour mobility
- Assess skills of incoming migrants
- Policy reform.

TRAINING PROVIDERS

- Develop relevant courses
- Provide quality outcomes
- Consistency.

INDIVIDUALS

- Formal skills recognition
- Career pathway
- Transferability
- Enriching skills.

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนากำลังคนด้วยระบบฐานสมรรถนะ

- การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- การพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา
- การพัฒนาครุภัณฑ์ และระบบการฝึกวิชาชีพ

- ปรับบทบาทของสถานศึกษาเป็นเสมือนสถานประกอบการ
- สร้างการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพ

- การยกระดับฐานความรู้ ควบคู่กับเทคโนโลยี
- ทำให้เห็นเส้นทางอาชีพที่ไปสู่ความเป็นมืออาชีพ

The Benefits of Professional Qualification Certificates with HR

ส่งเสริม สนับสนุน และ
ประสานความร่วมมือกับ
สถานศึกษา ศูนย์หรือสถาบัน
ฝึกอบรม สถานประกอบการ
หน่วยงานของรัฐ และองค์กร
เอกชนในการเผยแพร่ ระบบ
คุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐาน
อาชีพ

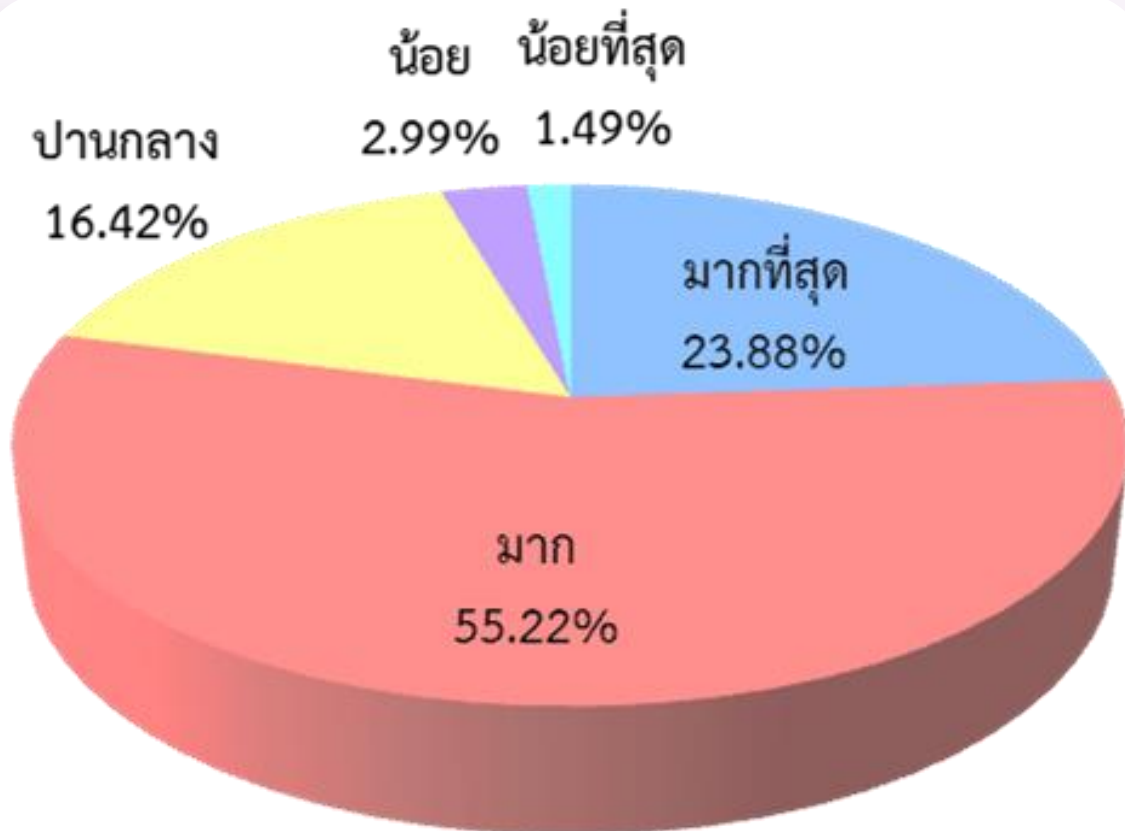
- สถาบันการศึกษาบางแห่งจะมีการพัฒนาหลักสูตร
อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่บางแห่งรอการปรับปรุง
หลักสูตรจาก สอศ.
- จากการสำรวจการนำมาตรฐานอาชีพไปใช้
ประโยชน์ในการเรียนการสอนพบว่าการนำไปใช้
ประโยชน์ร้อยละ 85 โดยบางส่วนมีการปรับใช้โดย
การเพิ่มเนื้อหาในรายวิชา การสอนแทรกใน
กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานอาชีพ
- สถาบันการศึกษาฯ เน้นการสอนวิชาชีพเฉพาะและ
เห็นประโยชน์กับมาตรฐานอาชีพ

การได้รับมาตรฐานอาชีพ
จาก สอศ. วิทยาลัยประหยัด
งบประมาณเฉลี่ย

306,875 บาท/

แห่ง

มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

- ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าการได้รับการรับรองสมรรถนะเป็นปัจจัยที่มีผลมากถึงมากที่สุดที่ ผู้ประกอบการใช้ในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.17
- คนในอาชีพที่ได้รับการรับรองสมรรถนะ มีโอกาสในการได้รับเลือกเข้าทำงานมากขึ้น โดยเฉพาะในสาขาวิชาชีพที่ไม่ได้มีหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา แต่ในช่วงแรกเชื่อมั่นกับองค์กรที่มีหน้าที่รับรองๆ ที่มีชื่อเสียง

• สำหรับคุณค่าที่เกิดจากการเทียบโอนวุฒิการศึกษาและคุณวุฒิวิชาชีพ ยังไม่สามารถประเมินได้ เนื่องจากยังอยู่ระหว่างพัฒนาระบบการเทียบโอนตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ

คุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพกับการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

1

สถาบันการศึกษาประหยั้ดงบประมาณ ในการดำเนินการด้านหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยเฉพาะหลักสูตรฐานที่ต้อบโจ้ทย์การพัฒนาอาชีพสู่ Thailand 4.0

คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย

306,875 บาท/แห่ง

2

เกิดคุณค่าในการประกอบอาชีพกับผู้ผ่านการประเมินสมรรถนะที่ไม่มีวุฒิการศึกษา ในบางสาขาวิชาชีพ มีความภาคภูมิใจกับคุณค่าของทักษะและประสบการณ์ที่เรียนรู้มา เช่น ผู้ประกอบอาหาร ขนส่งชุมชน ช่างทำผม เป็นต้น

3

ผู้ประกอบการสามารถใช้คุณวุฒิวิชาชีพในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน ได้อย่างเป็นระบบ

การศึกษาและวิจัยของสถาบันเกี่ยวกับคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

4

ลดขั้นตอนการทดสอบบุคลากรก่อนเข้าทำงาน

ลดค่าใช้จ่ายถึง 750-2,500 บาท/คน

คิดเป็นมูลค่ารวม

5,479,850 บาท

5

ลดค่าใช้จ่ายในการอบรมและพัฒนาบุคลากร

เพื่อให้เป็นไปตามสมรรถนะที่ต้องการ

ลดค่าใช้จ่ายถึง 4,000-25,800 บาท/คน

คิดเป็นมูลค่ารวม

391,821,583 บาท

6

ลดค่าใช้จ่ายในการสรรหาคนใหม่

ลดค่าใช้จ่าย 1,500-1,000 บาท/คน

คิดเป็นมูลค่ารวม

11,214,945 บาท

อาชีพที่เชื่อมโยงกับ HR

Human
Resource
Development

องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

ดำเนินกิจกรรมการประเมินสมรรถนะฯ โดยต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของ สคช.

- ✓ ประชาสัมพันธ์และรับสมัคร
- ✓ จัดให้มีเจ้าหน้าที่สอบ
- ✓ ดำเนินการจัดประเมินสมรรถนะฯ
- ✓ ตัดสินผลและรายงาน สคช.
- ✓ แจ้งผลการตัดสินแก่ผู้สมัคร
- ✓ จัดเก็บข้อมูล (เอกสารการประเมิน)
- ✓ บันทึกข้อมูลการประเมินทุกอย่างในระบบฐานข้อมูล

ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการตรวจสอบและรับรองตามแนวทางสากล

ประกันคุณภาพการให้หนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพและประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพ

ตรวจติดตาม
องค์กรที่มีหน้าที่
รับรองสมรรถนะ

อบรมเจ้าหน้าที่สอบ
(Examiner)
อบรมผู้ตรวจประเมิน
(Assessor)

การรับรองคือระบบหรือกลไกที่นำมาตรฐานอาชีพไปประเมินสมรรถนะของบุคคลเพื่อให้ได้รับประกาศนียบัตร
คุณวุฒิวิชาชีพและหนังสือรับรองสมรรถนะในการประกอบอาชีพซึ่งต้องมีพื้นฐานด้าน ความเป็นระบบ
ความโปร่งใส ความยุติธรรม และตรวจสอบย้อนทวนกลับได้

การพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล

ผลักดันองค์กรรับรองสมรรถนะที่ได้รับการ
ขึ้นทะเบียนไปสู่การได้รับการรับรอง

ISO/IEC 17024

มาตรฐานสากลในการรับรอง

“สมรรถนะของบุคคล”

ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือ
ในการเผยแพร่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

สร้างการรับรู้และเผยแพร่ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพสู่เวทีสากล

สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงาน
ในต่างประเทศที่มีประสบการณ์ด้านระบบการพัฒนากำลังคนและการประเมินสมรรถนะ
เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงระบบคุณวุฒิวิชาชีพของประเทศไทย

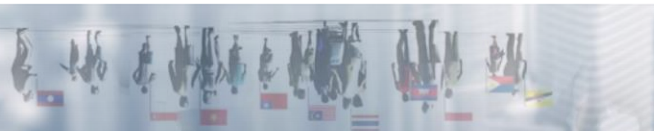

การนำคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือหลักสูตรฐานสมรรถนะในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ

การเชื่อมโยงมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเข้ากับภาคการศึกษา โดยเฉพาะในระดับ อาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ประกอบการ อาทิเช่น **ICT แมคคาทรอนิกส์ หุ่นยนต์ รถไฟความเร็วสูงและระบบราง การจัดการโลจิสติกส์ ช่างซ่อมอากาศยาน**

พัฒนามาตรฐานสมรรถนะรองรับ AEC และ Digital Economy

มาตรฐานความสามารถ
ด้านภาษาอังกฤษ
CEFR-TH

ดำเนินการแล้วเสร็จ

English และ Digital Literacy Competency Standard

มาตรฐานสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัล สำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ

DIGITAL GOVERNMENT

THAILAND DIGITAL GOVERNMENT COMPETENCY STANDARD

มิติที่ 1

รู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยีเป็น

▶ Digital Literacy

มิติที่ 2

เข้าใจนโยบาย
กฎหมายและมาตรฐาน

▶ Digital Governance,
Standard and
Compliance

มิติที่ 3

ใช้ดิจิทัลเพื่อการประยุกต์
และพัฒนา

▶ Digital Technology
▶ Digital Process and
Service Design and
Assurance

มิติที่ 4

ใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผน
บริหารจัดการและนำองค์กร

▶ Project and Strategic
Management
▶ Digital Leadership

มิติที่ 5

ใช้ดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อน
การเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

▶ Digital Transformation

มาตรฐานสมรรถนะความสามารถด้านการใช้ดิจิทัล

1.ระดับพื้นฐาน

2.ระดับการทำงานเบื้องต้น

3.ระดับประยุกต์ในการทำงาน

DIGITAL
LITERACY

มาตรฐานสมรรถนะความสามารถด้านการใช้ดิจิทัล

ระดับ	หน้าที่หลัก	คำอธิบาย	หน่วยสมรรถนะ
 1 ระดับพื้นฐาน	เข้าถึงและตระหนักดิจิทัล (Digital Awareness and Digital Access)	เข้าถึงโลกดิจิทัล สามารถใช้งานอุปกรณ์ไอทีและติดต่อสื่อสารบนสื่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างปลอดภัย โดยตระหนักถึงกฎหมายและจริยธรรม รวมทั้งรู้จักและเข้าใช้บริการพื้นฐานและทำธุรกรรมออนไลน์ขั้นต้นได้	1.ใช้คอมพิวเตอร์ 2.ใช้อินเทอร์เน็ต 3.ใช้ดิจิทัลอย่างปลอดภัย
 2 ระดับการทำงานเบื้องต้น	ใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงาน (Digital for Workplace)	สามารถใช้งานเครื่องมือด้านดิจิทัลหรือแอปพลิเคชันขั้นต้นสำหรับการทำงานได้	4.ใช้โปรแกรมประมวลผลคำ 5.ใช้โปรแกรมตารางคำนวณ 6.ใช้โปรแกรมนำเสนองาน
 3 ระดับประยุกต์ในการทำงาน	ใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงานร่วมกัน (Digital collaboration)	สามารถเลือกใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ด้านดิจิทัล ได้หลากหลายและประยุกต์ใช้ในงานได้มากขึ้น	7.ทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

การพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพ

การพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพ

จัดทำ TPQI APP เพื่อให้ประชาชน และผู้เกี่ยวข้อง
สามารถเข้าถึงได้ **ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น** ผ่าน **Mobile Device**

ระบบฐานข้อมูลคุณวุฒิวิชาชีพ
ให้บริการ LINE Call-Center
@TPQI-NET
ตอบสนองทุกการติดต่ออย่างรวดเร็ว

TPQI-NET
THE NATIONAL QUALIFICATION AUTHORITY
THAILAND

TPQI-NET
MOBILE APP
แอปพลิเคชันที่ตอบสนองทุกมาตรฐานวิชาชีพ
ศูนย์รวมฐานข้อมูลทุกวิชาชีพ ระบบติดตามการสมัคร การรับรองสมรรถนะบุคคล

ดาวน์โหลดได้ที่

Download on the
App Store

GET IT ON
Google play

THANK YOU

สคช. เชี่ยวชาญ

สถานสร้างมาตรฐานอาชีพ

